

University of Groningen

Positieve verplichting art. 8 EVRM & burenruzies

Vols, M.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2011

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Vols, M., (2011). *Positieve verplichting art. 8 EVRM & burenruzies*, Nr. BN9561, okt. 06, 2010.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Trefwoorden

Beginselflicht tot handhaven
Bescherming privéleven
Burenruzie
Houtwal

Domein

Algemeen juridisch

Subdomein

Gemeenterecht

JG-nummer

11.0001

Kern

Het college van burgemeester en wethouders veronachtzaamt de positieve verplichting uit art. 8 EVRM niet. Het college van b&w heeft namelijk handhavend opgetreden tegen de houtwal die het vrije uitzicht belemmert. Door de afgedwongen snoeiwerkzaamheden wordt het vrije uitzicht van appellanten niet langer belemmerd, althans niet in zodanige mate dat een inmenging van het grondrecht uit art. 8 EVRM plaatsvindt.

Instantie

Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State (201000941/1/H3)

Partijen

Appellanten en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Baarle-Nassau

Datum

6 oktober 2010

Wet en artikelen

Art. 2:15 APV Baarle-Nassau
6:20 Awb
Art. 8 EVRM

Samenvatting

Appellanten verzoeken in mei 2008 het college van burgemeester en wethouders (hierna college van b&w) om handhavend op te treden tegen de plaatsing van een houtwal op een perceel van een naburige camping. Het college van b&w wijst dit verzoek af aangezien geen sprake is van overtreding van art. 2:15 APV. Ingevolge deze bepaling is het verboden 'bepanting of een voorwerp aan te brengen of te hebben op zodanige wijze dat aan het wegverkeer het vrije uitzicht wordt belemmerd of daaraan op andere wijze hinder of gevaar oplevert'.

Appellanten maken tevergeefs bezwaar, maar stellen met succes beroep bij de rechtbank in. Het college van b&w stelt op 26 januari 2010 hoger beroep in. Het college van b&w verklaart vervolgens op 18 maart 2010 het bezwaar gegrond en stelt over te zullen gaan tot handhavend optreden. Dit laat het college op 19 maart per brief aan V. weten. Op 6 april 2010 gelast het college van b&w onder oplegging van een dwangsom de eigenaar van de

houtwal om zodanige maatregelen te nemen dat het vrije uitzicht voor het wegverkeer wordt hersteld en hersteld wordt gehouden.

Naar aanleiding van de brief van 19 maart 2010 stellen appellanten dezelfde dag beroep in bij de Afdeling. Het college van b&w heeft zijn hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank dan al ingetrokken. Het beroep van appellanten wordt ingevolge de artt. 6:18 jo 6:19 jo 6:24 Awb geacht mede onderwerp te zijn van het geding in hoger beroep. De Afdeling acht het beroep ontvankelijk aangezien het college van b&w het primaire besluit niet heeft herroepen. Het beroep van appellanten wordt door de Afdeling aangemerkt als een beroep gericht tegen het uitblijven van een besluit op bezwaar. Volgens art. 6:20 lid 3 Awb heeft het beroep mede betrekking op het handhavingsbesluit van 6 april 2010.

Appellanten stellen dat het college van b&w met het besluit van 6 april 2010 geen gevolg heeft gegeven aan de uitspraak van de rechtbank. De keuzevrijheid die in het besluit wordt geboden om de houtwal ofwel te verwijderen ofwel te snoeien is in strijd met de rechtszekerheid en de artt. 5:21 en 5:32 Awb. Herstel van de rechtmatige toestand kan volgens appellanten enkel plaatsvinden door de verwijdering van de houtwal. Bovendien heeft het college van b&w de overtreding van de APV onjuist gekwalificeerd. Niet het aanwezig hebben van de houtwal maar het aanbrengen daarvan is volgens appellanten de overtreding.

De Afdeling overweegt dat de desbetreffende bepaling wordt overtreden indien het vrije uitzicht wordt belemmerd. De vraag of het college van b&w de last onder dwangsom zodanig heeft geformuleerd dat hiermee de overtreding ongedaan wordt gemaakt, beantwoordt de Afdeling bevestigend. De feitelijke ligging van de houtwal noopt niet tot het volledig verwijderen van de houtwal om de overtreding van de APV ongedaan te maken. Dit volgt ook niet uit de uitspraak van de rechtbank.

Appellanten betogen tevens dat het college van b&w door het besluit van 6 april 2010 de uit art. 8 EVRM voortvloeiende verplichting veronachtzaamt. Het college van b&w is verplicht appellanten te beschermen tegen pest- en wraakacties van de eigenaar van de houtwal. De houtwal is enkel geplaatst om appellanten te pesten: het uitzicht wordt weggenomen, hun woongenot gestoord en hun eigendom aangetast.

De Afdeling stelt dat appellanten niet aannemelijk hebben gemaakt dat het besluit van 6 april 2010 een zodanig negatieve invloed heeft op het woon- en leefgenot van appellanten, noch dat hiermee een inmenging in de rechten zoals neergelegd in art. 8 EVRM heeft plaatsgevonden. Het betoog dat de plaatsing van de houtwal onderdeel is van pest- en wraakacties van de naburige campingeigenaar en dat dit leidt tot een inmenging van de grondrechten uit art. 8 EVRM leidt niet tot een ander oordeel. De Afdeling stelt dat in onderliggende procedure slechts het besluit van 6 april 2010 ter beoordeling voor ligt.

Eveneens faalt het betoog dat het college van b&w met het besluit de uit art. 8 EVRM voortvloeiende positieve verplichting heeft veronachtzaamd. Het college van b&w heeft namelijk handhavend opgetreden tegen de houtwal die het vrije uitzicht belemmert. Door de afgedwongen snoeiwerkzaamheden wordt het vrije uitzicht van appellanten niet langer belemmerd, althans niet in zodanige mate dat een inmenging van het grondrecht uit art. 8 EVRM plaatsvindt.

Het beroep is ongegrond.

Noot:

1. De ‘pesthaag’ uit onderliggende zaak houdt de gemoederen in de gemeente Baarle-Nassau flink bezig. Het echtpaar V. heeft een conflict met de eigenaar van de naburige camping Ponderosa. Zij beschuldigen de campinghouder een haag/houtwal te hebben geplaatst uitsluitend met het doel om hun uitzicht te onzeggen. De campinghouder zou dit doen wegens ingediende bezwaren tegen de uitbreiding van de camping. De echtelieden V, beiden juridisch geschoold, trekken alle registers open: zij starten diverse procedures en krijgen de

VARA-ombudsman zo ver om aandacht te besteden aan de zaak. De onderliggende uitspraak vormt het (voorlopige) slotstuk van de ruzie over de houtwal. Het hoger beroep van V. is ongegrond: het college van b&w was niet verplicht om de hele houtwal te laten verwijderen. De sfeer in de buurt is er niet op verbeterd: het echtpaar stelt bedreigd te worden en heeft de woning beveiligd met camera's (zie, 'Pesthaag mag blijven staan', *BN De Stem* 7 oktober 2010; de televisie-uitzending van 26 februari 2010 op <http://ombudsman.vara.nl>).

2. Onderliggende uitspraak is om twee redenen juridisch interessant. Ten eerste betreft het een voorbeeld van bestuursrechtelijke 'juridificering' van burenruzies. Door het indienen van een verzoek tot handhaving van (vage) regelgeving wordt het college van b&w in het burencollict gezogen. Door de in de jurisprudentie ontwikkelde beginselplicht tot handhaving kan het college van b&w dit verzoek niet naast zich neerleggen. De Afdeling hanteert de volgende formulering van die beginselplicht: 'Gelet op het algemeen belang dat gediend is met handhaving, zal in het geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is met bestuursdwang of een last onder dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag van het bestuursorgaan worden verlangd, dit niet te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat. Voorts kan handhavend optreden zodanig onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat van optreden in die concrete situatie behoort te worden afgezien' (zie hieromtrent F.R. Vermeer, *Gedogen door bestuursorganen*, Deventer: Kluwer 2010, pp. 56-61). Eerder besprak ik in dit tijdschrift al andere voorbeelden van de juridificering van burencollicten. Buren verplichten via de rechter het college van b&w om handhavend op te treden tegen overlastgevende houtkacheltjes (zie Voorzieningenrechter Rechtbank Roermond 14 juli 2010, *JG* 10.0066 m. nt. M. Vols; ABRvS 15 september 2010, *LJN*: BN6981). Ook overlast veroorzaakt door papegaaien, hanen en andere dieren vormt regelmatig reden voor burenen om een (succesvol) verzoek tot handhaving in te dienen (zie bijvoorbeeld Rb. Arnhem 21 september 2010, *LJN*: BN8192; Rb. Arnhem 3 augustus 2010, *LJN*: BN4417). Schaduwzijde van deze ontwikkeling is dat teveel burenruzies op het bordje van het college van b&w belanden. Afgezien van de fundamentele vraag of het de rol van de overheid moet zijn om burenruzies op te lossen, is het twijfelachtig of de gemeentelijke organisatie de groeiende werklast aan kan als steeds meer burgers deze bestuursrechtelijke weg gaan bewandelen om een vete uit te vechten. Waarom immers een burencollictelijke vordering bij de civiele rechter indienen als het probleem ook goedkoper en voor de burger gemakkelijker via de bestuursrechtelijke weg kan worden aangepakt? (Zie ook mijn noot bij Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam 19 november 2009, *JG* 10.0085).

3. Ten tweede spelen verplichtingen voortvloeiend uit art. 8 EVRM een interessante rol in deze zaak. Het betreft het recht op respect voor het privéleven en de woning. Uit dit grondrecht vloeien zogenaamde negatieve verplichtingen voor de staat voort: de staat dient zich te onthouden van inmengingen in het privéleven van de burger. Naast deze onthoudingsverplichtingen leest het Europees Hof van de Rechten van de Mens (hierna EHRM) er ook positieve verplichtingen voor de staat in. De overheid moet in plaats van niet te handelen juist actief optreden om het privéleven van burgers te beschermen. In onderliggende zaak wordt specifiek gewezen op de zaak Surugiu. In deze zaak oordeelt het EHRM dat de Roemeense staat niet aan de uit artikel 8 EVRM voortvloeiende positieve verplichting heeft voldaan door niet of onvoldoende op te treden tegen een familie die gedurende vijf jaren het land van Surugiu zonder toestemming betreedt, daar gras oogst en stort karladingen mest op het land stort. Bovendien beledigen de leden van deze familie Surugiu en bedreigen zij hem met een stok. Ook ontzegt de familie Surugiu de toegang tot zijn eigen woning waardoor hij gedwongen moet verhuizen. Surugiu heeft meerdere malen tevergeefs bij de Roemeense overheid klachten ingediend en juridische acties ondernomen

(zie EHRM 20 april 2004. Zie eveneens EHRM 7 april 2009 (Branduse t. Roemenië). Uit andere zaken blijkt dat op de staat de positieve verplichting rust om actief (illegale) overlastgevende activiteiten aan te pakken (zie bijvoorbeeld EHRM 16 november 2004, *AB* 2004, 453 m. nt. T. Barkhuysen; EHRM 26 februari 2008, *AB* 2008, 225 m. nt. T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik. Vgl. Rb. Amsterdam 3 september 2010, *LJN*: BO3284).

4. De Afdeling komt in deze uitspraak tot de slotsom dat het college van b&w de positieve verplichting uit art. 8 EVRM in deze kwestie niet heeft veronachtzaamd. Een dergelijk oordeel impliceert dat de Afdeling van mening is dat het college van b&w in dit soort kwesties wel degelijk een positieve verplichting heeft om handhavend op te treden. Een uitspraak waarin een boze buurman het lokale bestuur met een beroep op grondrechten dwingt om zijn burens bestuursrechtelijk aan te pakken, zal daarom niet lang op zich laten wachten (zie tevens J.G. Brouwer & A.E. Schilder, 'De rechten van anderen en de Grondwet', in: T. Barkhuysen (red.), *Geschakeld recht*, Deventer: Kluwer 2009 als ook een artikel van appellant zelf: F.M.C. Vlemminx, 'In the name of the law: Straatsburgse lessen over wetsnaleving en effectieve geschilbeslechting', *NJB* 2009 nr. 23). (MV, m.vols@rug.nl)

Vindplaats

LJN-nr. BN9561

Zie www.openbareorderecht.nl en www.openbareorde.nl